

Staaing: Den Verdenskatastrofe, som nu har rystet Samfundet i halvandet Aar, sætter sig mange Spor og har ogsaa afsat sig det Spor, som dette Lovforslag maa siges at være. Alle de Forsøg, der gøres paa at afbøde Katastrofens Virkninger, maa sikkert være Vidnesbyrd om en forholdsvis høj Civilisation og Kultur. Hvis man lod alt forløbe uden at foretage Indgreb, vilde store Dele af Samfundet faa endnu værre Lidelser, end naar regulerende Foranstaltninger af en eller anden Art iværksættes. Det vilde sikkert ikke være Vidnesbyrd om Civilisation, hvis man, uberrørt af den blodige Krig, men i Ly af dens Virkninger, lod visse Medlemmer af Samfundet foretage en Plyndring af andre uden at skride ind derimod. Det er forstaaeligt, at Samfundets økonomiske Magthavere protesterer, hver Gang en Foranstaltning iværksættes med det Formaal at sikre de økonomisk magtløse Plads i Samfundet og Adgang til Livets Fornødenheder. Det har vi ogsaa haft Lejlighed til at iagttage i disse halvandet Aar; hver Gang en Foranstaltning af samme Karakter som det foreliggende Lovforslag er gennemført. Der er intet overraskende deri, og der er intet overraskende i, at man nu protesterer mod det foreliggende Lovforslag. Det forekommer mig imidlertid mere overraskende, at det Parti, som den foregaaende Taler repræsenterer, melder sig som Modstander af Lovforslaget.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), der talte som Ordfører for Venstre, holdt efter min Mening en opsigtvækkende Tale, ikke paa Grund af dens store reelle Interesse, men paa Grund af dens demagogiske Karakter. Det ærede Medlem havde i denne Tale to Standpunkter, han holdt i Virkeligheden to Taler. Det ærede Medlem talte i 19 Minutter vendt ud mod Landmændene, i 26 Minutter vendt mod Dampskibsrederne og Dampskibsaktionærerne. Det var en Tale, som indeholdt et og andet af Interesse. Jeg synes, den var saa god, at den burde opslaaes i alle Landkommuner paa Sprøjtehusene, thi derude fortjener den i høj Grad at blive læst. Det forekommer mig, at de Protester af den ene eller anden Art, der fremkommer mod en Lovgivning som den, der her er Tale om, ikke tjener til Ære for dem, der protesterer. Men formodentlig er det heller ikke saa meget Æren som Pengene, det drejer sig om, og saa faar man naturligvis i dette som i saa mange andre Forhold regne med Menneskene, som de nu en Gang er.

Den Dyrtidstilstand, som har udviklet sig i Samfundet, den Højkonjunktur, der har udviklet sig paa Fragtmarkedet og medført Tilstande, som virker i høj Grad hemmende for Samfundets Medlemmer, er i flere Henseender blevet faretruende og skandaløs. Det er utvivlsomt, at vort Lands Hovederhverv, Landbruget, lider i høj Grad under de høje Fragter, der giver vanvittig høje Foderpriser. De Landmænd, der har den økonomiske Magt, Herredømmet over Sagerne, kan naturligvis i høj Grad frigøre sig for de Lidelser, som Tilstandene fører med sig, ved at ændre deres Produktion, om fornødent indskrænke deres Produktion, hvorimod det lille Landbrug, som nu een Gang er anlagt paa de særlig danske Landbrugsforhold og ikke har denne Evne til at slaa om, i alt Fald ikke uden betydelige økonomiske Tab, Husmandsstanden, trues utvivlsomt føleligt ved de Forhold, som Skibsfartens stigende Udbytte medfører, og denne Tilstand truer atter hele Samfundet. De høje Fragter og de deraf følgende høje Foderpriser har allerede medført Indskrænkninger i Flæskeproduktionen. Men naar en saadan Indskrænkning drives vidt, vil den i høj Grad være et Stykke af en Samfundulykke. Dette Forhold truer os alle, Producenter som Forbrugere, Besiddere som Arbejdere. I mit Parti har vi derfor med største Interesse fulgt dette Forholds Udvikling og for længe siden til sagt Regeringen vor Medvirken til Indgreb paa dette Omraade, fordi vi saa, at der her opstod Vanskeligheder, der kunde blive meget besværlige for alle dem, der i saa høj Grad maa regne med den Livsfornødenhed, som Flæsket maa siges at være under de nuværende Forhold.

I det Lovforslag, som foreligger, er der anvist en Udvej, og mit Parti er derfor rede til at tage Del i Arbejdet for paa dette Grundlag at naa det bedst mulige Resultat. Principielt har vi ingen Betæneligheder overfor Lovforslaget. De Foranstaltninger, det tilsigter, forekommer os at være en saare naturlig Konsekvens af den forrykte Samfundstilstand, som et Flertal bestandig opretholder. Havde Samfundet indrettet sig mere praktisk og taget mere Hensyn til Helheden end til Enkelt personer, var de skarpe Sammenstød, som vi nu og da er Vidne til, ikke indtraadt. Nu gælder det imidlertid for nærværende Tid nok saa meget som under normale Forhold Samfundsinteresserne, og i den vanskelige Tid, vi nu lever i, er det en Selvfølge, at Aktionærinteresserne